

Верховною Радою України було прийнято [Закон України від 18 грудня 2018 року №2657-VIII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу \(цькуванню\)"](#), зокрема вказаним нормативно-правовим актом внесено зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Закону України "Про освіту", які направлені на удосконалення відносин у сфері протидії булінгу.

Текст закону розміщено на офіційному веб-сайті Верховної Ради України

[-https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19)

[Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 №1646 "Деякі питання реагування на випадок булінгу \(цькування\) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти"](#)

[Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.02.2020 №293 "Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу \(цькування\) в закладах освіти"](#)

ЩО ТРЕБА ЗНАТИ ПРО БУЛІНГ (ЦЬКУВАННЯ)

Булінг (bullying, від англ. bully - хуліган, забіяка) - це агресивна і вкрай неприємна свідомо поведінка однієї дитини або групи дітей стосовно іншої дитини, що супроводжується регулярним фізичним і психологічним тиском.

ЯКЩО ВАША ДИТИНА СТАЛА ЖЕРТВОЮ БУЛІНГУ

- Зберігайте спокій, будьте терплячими, не потрібно тиснути на дитину;
- Поговоріть з дитиною, дайте їй зрозуміти, що ви не звинувачуєте її в ситуації, що склалася, готові її вислухати і допомогти;
- Запитайте, яка саме допомога може знадобитися дитині, запропонуйте свій варіант вирішення ситуації;
- Поясніть дитині, до кого вона може звернутися за допомогою у разі цькування (психолог, вчителі, керівництво школи, старші учні, батьки інших дітей, охорона);
- Повідомте керівництво навчального закладу про ситуацію, що склалася, і вимагайте належного її урегулювання;
- Підтримайте дитину в налагодженні стосунків з однолітками та підготуйте її до того, що вирішення проблеми булінгу може зайняти деякий час.
У разі, якщо вирішити ситуацію з булінгом на рівні школи не вдається - повідомте поліцію! Захистіть свою дитину від цькування!

ЯКЩО ВАША ДИТИНА АГРЕСОР

- Відверто поговоріть з дитиною про те, що відбувається, з'ясуйте мотивацію її поведінки; МАЄШ ПИТАННЯ? - Уважно вислухайте дитину, з повагою поставтеся до її слів.
- Поясніть дитині, що її дії можуть бути визнані насильством, за вчинення якого наступає відповідальність.
- Чітко і наполегливо попросіть дитину припинити таку поведінку, але не погрожуйте обмеженнями і покараннями. Повідомте їй, що будете спостерігати за її поведінкою.
- Зверніться до шкільного психолога і проконсультуйтеся щодо поведінки своєї дитини під час занять - агресивна поведінка і прояви насильства можуть бути ознакою серйозних емоційних проблем.

Пам'ятайте, дитина-агресор не зміниться відразу! Це тривалий процес, який потребує витримки і терпіння! Доки дитині не виповнилось 18 років, відповідальність за її вчинки несуть батьки.

Якщо ваша дитина порушує права іншої дитини, вчиняючи над нею насильство (булінг), батьки можуть бути притягнуті до адміністративної, кримінальної або цивільної відповідальності.

ЯКЩО ВИ СТАЛИ СВІДКОМ БУЛІНГУ

- Втрутитися і припинити цькування - булінг не слід ігнорувати;
- Зайняти нейтральну позицію в суперечці - обидві сторони конфлікту потребують допомоги, запропонувати дітям самостійно вирішити конфлікт;
- Пояснити, які саме дії Ви вважаєте булінгом і чому їх варто припинити;
- Уникати в спілкуванні слів «жертва» та «агресор», аби запобігти тавруванню і розподілу ролей;
- Повідомити керівництво навчального закладу про ситуацію, що склалася і вимагати вжити заходів щодо припинення цькування.

Пам'ятайте, що ситуації з фізичним насильством потребують негайного втручання!

ТЕЛЕФОНИ ДОВІРИ! СТОП БУЛІНГ!

ДИТЯЧА ЛІНІЯ
116111 або **0 800 500 225** (з 12.00 до 16.00)

ГАРЯЧА ТЕЛЕФОННА ЛІНІЯ ЩОДО БУЛІНГУ
116 000

ГАРЯЧА ЛІНІЯ З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ НАСИЛЬСТВУ
116 123 або **0 800 500 335**

УПОВНОВАЖЕНИЙ ВЕРХОВНОЇ РАДИ З ПРАВ ЛЮДИНИ
0 800 50 17 20

УПОВНОВАЖЕНИЙ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ З ПРАВ ДИТИНИ
044 255 76 75

ЦЕНТР НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ
0 800 213 103

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ **102**

План заходів, спрямованих на запобігання та протидію боулінгу (цькуванню) в Донецькому ЗДО (ясла - садок) №1 (план додається)

Порядок подання та розгляд заяв (з дотриманням конфіденційності) про випадки боулінгу (цькування) в Донецькому ЗДО (ясла - садок) №1

1. Заяву про випадки булінгу у закладі має право подати будь-який учасник освітнього процесу.
2. Заява подається директору закладу освіти відповідно до **Закону України «Про звернення громадян»**.

Директор закладу забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування)

ПОРЯДОК реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в Донецькому ЗДО (ясла - садок) №1 та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)

1. Після того, як Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) визнала, що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то директор закладу зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Службу у справах дітей.

2. Особи, визнані причетними до булінгу, несуть відповідальність відповідно до частини другої статті 13 (вчинення правопорушень за статтею 1734) Кодексу України про адміністративні правопорушення.

3. Директор закладу забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування).

У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг, а постраждалий (чи його/її представник) не згодний з рішенням Комісії, то він може одразу звернутися до органів Національної поліції України із заявою, про що має повідомити директора закладу.

Потерпілий чи його/її представник також можуть звертатися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служби у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування), попередивши про звернення директора ДНЗ.

Якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (сварка чи конфлікт був єдиноразовим випадком), питання з налагодження мікроклімату в дитячому середовищі та розв'язання конфлікту вирішується у межах закладу учасниками освітнього процесу.

1. Після того, як Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) визнала, що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то директор закладу зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Службу у справах дітей.

2. Особи, визнані причетними до булінгу, несуть відповідальність відповідно до частини другої статті 13 (вчинення правопорушень за статтею 1734) Кодексу України про адміністративні правопорушення.

3. Директор закладу забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування).

У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг, а постраждалий (чи його/її представник) не згодний з рішенням Комісії, то він може одразу звернутися до органів Національної поліції України із заявою, про що має повідомити директора закладу.

Потерпілий чи його/її представник також можуть звертатися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служби у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування), попередивши про звернення директора ДНЗ.

Якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (сварка чи конфлікт був єдиноразовим випадком), питання з налагодження мікроклімату в дитячому середовищі та розв'язання конфлікту вирішується у межах закладу учасниками освітнього процесу.

